ISOREJ Yıl: 8- Sayı: 6, s. 29-44, Yaz 2024 ISOREJ

Kamusal Alan "Buff" İzleri ve Sanatsal Bağlamda İncelenmesi*

Kubilay Atamer
ORCID ID: *https://orcid.org/0009-0004-2995-9562*
Yüksek Lisans Öğrencisi / Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı, İstanbul-TÜRKİYE

Doç. Dr. Ayça Tufan
ORCID ID: *https://orcid.org/0000-0002-5249-9726*
Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Sanat Bölümü, Bileşik Sanatlar Anasanat Dalı, İstanbul-TÜRKİYE

Makale Geçmişi

Geliş: 09.05.2024
Kabul: 29.06.2024
On-line Yayın: 30.06.2024

Anahtar Kelimeler

Kamusal Alan
Grafiti
Buff
Çağdaş Sanat

Araştırma Makalesi

* Bu makale, İntihal.net tarafından taranmıştır. Bu makale, Creative Commons lisansı altındadır. Bu makale için etik kurul onayı gerekmemektedir.

DOI:
http://dx.doi.org/10.29228/isorej.77269

Öz

Kamusal alan, aynı kenti paylaşan bireylerin ortak kullanımına açık, birbirleriyle etkileşime girebildikleri, bir arada var olabildikleri, kamusal mekanları da içerisine alan kapsayıcı bir tanıma sahiptir. Kamusal alan duvar yazıları da bugün modern kent olgularından biri olarak karşımıza çıkar. İnsanın duygu ve düşüncelerini ifade edebilmesinin yolu olarak dili ve iz bırakmayı tercih etmesiyle ortaya çıkan bu dışa vurum, tarihsel süreçte dönemsel olarak değişimler geçirmiştir. Çeşitli sebep ve bağlamda ortaya çıkabilen, bireysel veya kolektif olarak gerçekleştirilebilen kamusal alan yazılamaları, 70'li yıllarla beraber, bir alt kültür ögesi olan grafitinin ortaya çıkması ile daha sistematik hale gelmiştir. Yasa dışı niteliğe sahip bu kent olgusu, kamusal düzene ve kent görünürlüğüne zarar vermesi gibi çeşitli gerekçelerle, halk ve yerel yönetimler tarafından tepkiyle karşılanır. Yasa dışı şekilde ortaya çıkan duvar yazılarını ortadan kaldırma veya belirsiz hale getirme işlemi, grafiti dilinde "buff" adıyla tanımlanmıştır ve uygulama yöntemleri çeşitlilik gösterir. Özel şirketler veya yerel yönetimlerce kurulan ekiplerin, çeşitli malzemelerle yüzeye müdahalesi ile gerçekleşen buff sonucunda yüzeyde ortaya çıkan izler, 2000'li yılların başlarından bugüne çeşitli sanatçılar ve akademisyenler tarafından fark edilmiş, araştırmalara konu olmuş, kimi eserlerin çıkış noktası haline gelmiştir. Bu çalışma; kamusal hayatın bir parçası olan dış mekân yüzeylerindeki buff izlerinin ortaya çıkışını ve çağdaş sanat içerisindeki yerini örnekler üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır.

Atıf Bilgisi / Reference Information

Atamer, K. & Tufan, A. (2024). Kamusal Alan "Buff" İzleri ve Sanatsal Bağlamda İncelenmesi. *ISOREJ-Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Ulusal Eğitim Dergisi*, 8(6), 29-44.

ISOREJ Year: 8- Number: 6 , p. 29-44, Summer 2024 ISOREJ

*Public Space "Buff" Marks and Their Examination in Artistic Context**

Kubilay Atamer
Master Student / Yildiz Technical University, Institute of Social Sciences, Department of Art and Design, İstanbul – TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Ayça Tufan
Yildiz Technical University, Faculty of Art and Design, Department of Art, Department of Combined Arts, İstanbul-TÜRKİYE

Article History

Submitted: 09.05.2024
Accepted: 29.06.2024
Published Online: 30.06.2024

Keywords

Public Space
Graffiti
Buff
Contemporary Art

Research Article

* This article was checked by Intihal.net. This article is under the Creative Commons license. Ethics committee approval is not required for this article.

DOI:
http://dx.doi.org/10.29228/isorej.77269

Abstract

Public space has an inclusive definition that includes public spaces that are open to common use by individuals sharing the same city, where they can interact with each other and coexist. Public space writings are one of the modern urban phenomena today. This expression, which emerges as a way for people to express their feelings and thoughts by choosing language and leaving a mark, has undergone periodic changes throughout history. Public space writings, which can occur for various reasons and contexts and can be carried out individually or collectively, became more systematic with the emergence of graffiti, a subculture element, in the 70s. This illegal urban phenomenon is met with a reaction by the public and local governments for various reasons, such as damaging public order and urban visibility. The process of removing or obscuring illegal graffiti or writings is defined as "buff" in graffiti language and the application methods vary. The traces that emerged on the surface as a result of the buff, which was carried out by teams established by private companies or local governments and intervened on the surface with various materials, have been noticed by various artists and academics since the early 2000s, have been the subject of research and have become the starting point of some works. This study aims to examine the emergence of buff marks on outdoor surfaces, which are a part of public life, and their place in contemporary art through examples.

GİRİŞ

Günümüz kent yaşamı, devinimi kuvvetli yapısıyla, yönünü kamusal alana çeviren sanatçılar için zengin bir kaynak niteliğindedir. Gündelik hayatın akışında fark etmeden yanından geçip gittiğimiz pek çok unsur, sessizce fark edileceği zamanı beklemektedir. Bu noktada kamusal alan yazılamaları ve yaygın olarak en bilinen örneği olan grafiti[1], sokağı bir sahne gibi kullanır.

Erken dönem New York grafiti arşivciliğiyle tanınan ve "Subway Art" (1984) kitabının yaratıcılarından olan Henry Chalfant'a göre kamusal alandaki yasal olmayan yazılamalar, kamuya ait olma ile kişiye özel olma arasındaki sınırı belirleyen kontrol edici gücün sorgulanması anlamını da taşımaktadır (Şişman, 2019). İllegal niteliğe sahip bu dışa vurum, sanatsal kaygı barındırsın veya barındırmasın, farklı amaçlarla gerçekleştirilebilir. Genellenebilecek tek nokta bilinçli veya bilinçsiz kamusal alanda gerçekleştirilen yazılama faaliyetinin "ben buradayım" deme dürtüsüyle tetiklenen bir aksiyon olduğudur.

Yerel yönetimler bugün kamusal alan yazılamalarının yoğunluğu karşısında tepkisiz kalmaz ve çeşitli önlem formülleri geliştirir. Kamusal alanda izne tabi olmadan yer alan bir yazıyı etkisiz hale getirme uygulamaları grafiti dilinde "buff" adıyla bilinir. Buff sonrasında yüzeyde ortaya çıkan izler bugün kamusal alanda çoğunlukla fark etmeden yanından geçip gidilen kent olgularıdır. Ortaya çıkışı, otoriter ve kural koyucu tavrın eseri olan bu izler, amacından tamamen bağımsız olarak günümüzde ilhamını kent ortamından alan ve kamusal alan üzerine çalışan akademisyen ve sanatçıların üzerinde fikir yürüttüğü bir olgu haline dönüşmüştür.

Bu çalışmada, kentsel bir olgu olan, hatta sanat karşıtı bir eylem olarak da bilinen ve kamusal alanda bulunan buff izlerinin sanat bağlamında yeniden değerlendirilişine giden aşamalar, sanatçı ve eser örnekleri üzerinden incelenecektir.

1. Kamusal Alan Yazılamaları ve Grafiti

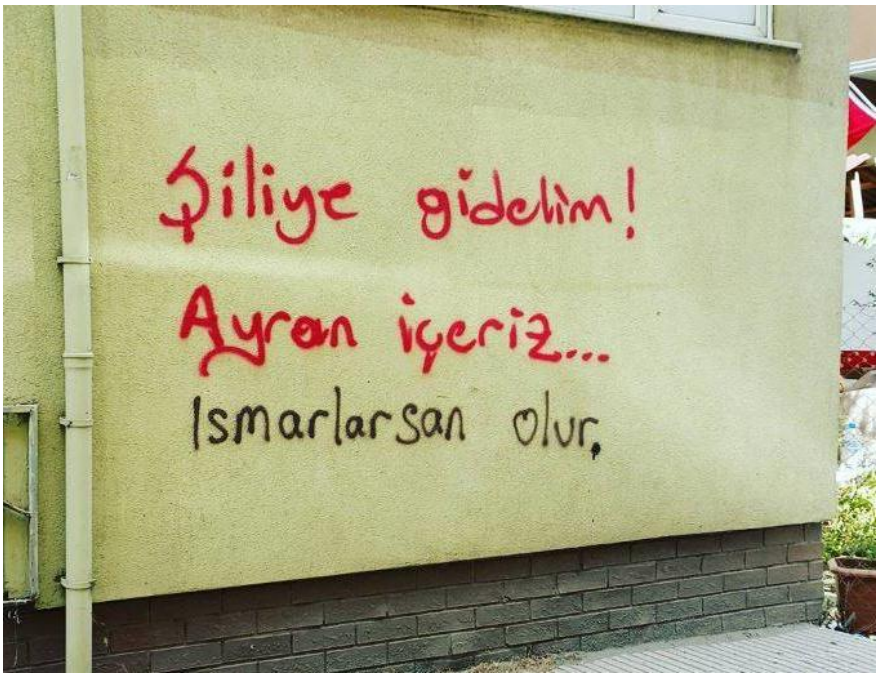
Kamusal alan, aynı kenti paylaşan bireylerin eşit şartlarda bir arada bulunmalarına zemin oluşturan, kamusal mekanları da içine alan kapsayıcı bir tanımdır.

Güncel kamusal alan kavramının çıkış noktası olarak kabul edilen "Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü" adlı kitabında (1962) Habermas kamusal alanın tanımını "özel şahısların, kendilerini ilgilendiren ortak bir mesele etrafında akıl yürüttükleri, tartıştıkları ve kamuoyu oluşturdukları araç, süreç ve mekânların tanımladığı hayat alanı" şeklinde yapar. Habermas'a göre kamusallık yalnızca mekânla ilintili değil, günlük yaşamda paylaşılan her türlü deneyimi kapsar (Çağlın, 2010: 5).

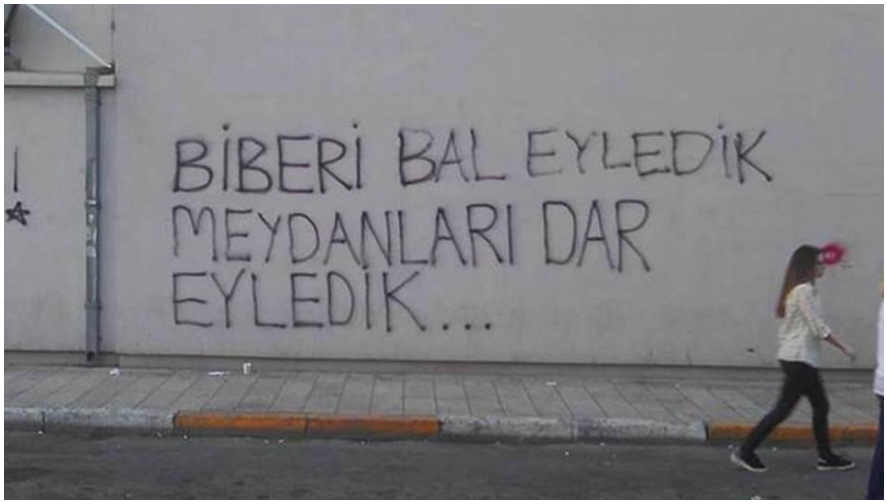
Günlük yaşantımızda kamusal alanda sıklıkla denk geldiğimiz duvar yazıları da kamusal alanda yer alan modern bir kent olgusu olarak karşımıza çıkar. Bu yazılar içerik olarak çok çeşitlidir. Siyasi, dini, kişisel gibi farklı içeriklere sahip olabildiği gibi mizah amaçlı da olabilir. Pek çok zaman bulunduğu coğrafyanın yerel unsurları ile popüler kültürün melez bir dışa vurumu olarak niteleyebileceğimiz duvar yazıları, zamanın sosyal, politik, ekonomik ve kültürel koşullarına bağlı olarak değişken bir yapıya sahiptir.

"Moda ve popüler olanı yansıtması sebebiyle popüler kent kültürüne ait deyiş türü sözlerden sayılabilecek duvar yazıları, kamyon arkası yazıları gibi çoğu kez günlük dilde klişe hâle gelmiş, topluma mâl olmuş bazı söz/sloganlarla harmanlanmış tümcelerle kuruludur" (Şişman, 2019: 312).

[1]İngilizce bir kelime olan graffiti, TDK'da Türkçe karşılığı olarak "grafiti" şekliyle yer almaktadır ve bu çalışmada da Türkçe kullanımı uygun görülmüştür.

Şekil 1. Mizah Amaçlı Yazılmış Bir Duvar Yazısı

Şekil 2. Politik Amaçla Yazılmış Bir Duvar Yazısı

1970 sonrasına denk gelen dönemde kendi kurallarını ve komünitesini belirleyip bunları günümüze kadar taşıyan grafiti ise geçmişten bugüne kamusal alanda duvar yazılama türleri içinde en bilinen üretim yöntemlerinden biridir. Özellikle grafiti dilinde "tagging"[2] olarak tanımlanan yazılama yöntemi, grafiti yapmaya başlayan kişinin mahlasını herhangi bir yüzeye izinli yada izinsiz olarak yazılaması, imzalaması olarak karşımıza çıkar

[2] Mahlasın tek boyutlu ve stilize şekilde yazılması. "Tag" ve "tagging" kelimelerinin Türkçe karşılığı "etiket" "etiketleme"dir. Fakat kafa karışıklığına sebebiyet vermemesi için bu çalışmada "imza ve "imzalama" olarak kullanımı uygun görülmüştür.

Şekil 3. Revok MSK Tag Örneği

Street Art: The Graffiti Revolution (2008) kitabının yazarı Cedar Lewisohn, imzaların grafiti ve Hip-Hop kültürü içerisindeki önemini şu şekilde belirtir; "Sevin ya da nefret edin, imza grafitinin özü olduğunu ve imzası olmayan bir grafiti yazarının grafiti yazarı olamayacağını kabul etmeliyiz" (Lewisohn, 2008: 21).

İmzalama, grafiti yazarlarının (writer[3]), bu alt kültür içerisinde başlatacakları kariyerlerinde yöneldikleri ilk uygulamadır, grafitinin en temel ve basit biçimidir. Yazarlar hayatlarının ilerleyen dönemlerinde de bu faaliyete devam ederler. Temel motivasyon ise daha fazla yerde imzanın yer almasıdır. Malzeme olarak yüzeye göre marker veya sprey boya tercih edilir.

İmza ve yazıldığı stil, yazarın bir temsili haline gelir ve bu nedenle tasarım özenle hazırlanır ve harfler genellikle manipüle edilir. Seçilen harfler her zaman standart İngilizce kurallarına göre anlam ifade eden kelimelerden oluşmayabilir. Birlikte nasıl bir armoni yarattıkları ve genellikle imza tasarımında biçimsel olarak nasıl uyum sağladıklarına göre kullanılırlar (Graf, 2018).

[3] Grafiti yapan kişiye verilen ad. Türkçe metinlerde "grafiti yazarı" olarak kullanılır.

Şekil 4. Farklı Kişiler Tarafından Atılmış Tagler

İmzalar, yazarların bilinirlik yaratmak ve bunu yaymak amacıyla adlarını görünür kılmaya çalıştıkları tarzı keşfetme aracıdır. Yazarlar sürekli olarak imzaları üzerinde çalışır ve isimlerini yazabilecekleri en iyi noktaları bulmaya çalışırlar. Jeff Ferrell ve Robert Weide'ın "Spot Teorisi" başlıklı makalelerinde tanımladıkları gibi; estetik beceriler ve rekabet zevkinin yanı sıra, yazarlar "grafiti yazmak için uygun noktaları seçme becerisi" konusunda da yeteneklidir. (Ferrell & Weide, 2010; Snyder, 2017). İmzaların diğer duvar yazılarından ayrılan tarafı, bir alt kültürel geleneğin parçası olarak sistematik şekilde devam etmesidir. Diğer kamusal alan yazılamaları gibi imzalama da illegal bir faaliyettir ve pek çok zaman vandalizm ile anılır.

Yasal bir zemine oturmayan ve toplumun büyük çoğunluğu tarafından onaylanmayan kamusal alan yazılamaları, yerel yönetimler için de bir problem olarak görülmektedir. Özellikle belediye gibi kamusal alan düzenlemelerinden sorumlu resmî kurumlar tarafından önlenmeye, mevcut yazıların ise ortadan kaldırılması veya belirsiz hale getirilmesi yönünde hareket edilmektedir.

2. Bir Mücadele Yöntemi Olarak "Buff"

"Buff" grafiti dilinde bir çalışmanın veya imzanın üzerini boyayarak veya farklı bir yöntemle okunmaz, anlaşılmaz hale getirme, ortadan kaldırma anlamına gelmektedir. Genellikle yerel yönetimler tarafından uygulanan buff işlemi, grafiti veya sokak sanatı kapsamına almayacağımız her türlü kamusal alan yazılaması için uygulanabilir. Buff uygulamaları, grafiti ve grafitiye bağlı kamusal alan yazılamalarının artışı sonucunda, kentsel bakım fikriyle, belediyeler ve özel şirketlerin ortaya çıkardığı grafiti karşıtı kampanyalarıyla hız kazanmış, özel karışımlar gibi kullanılan malzemelerin de üretimiyle beraber bir sektör haline gelmiştir.

Şekil 5. Fransa'da Bir Duvarda Buff İzleri

Kamusal alanların ve tarihi binaların korunmasında, grafitilerin temizlenmesi yerel yönetimler ve kurumlar tarafından büyük bir mali harcama gerektirmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde Bayındırlık Bakanlığı'nın 2013 tarihli bir raporuna göre, San Francisco şehri (ABD) grafitilerin kaldırılması için yılda 20 milyon dolar harcıyor. 2008 yılında Morelia (Meksika) belediyesi, 1991 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirası Alanı olarak belirlenen tarihi şehir merkezindeki grafitilerin önlenmesi ve kaldırılması için bir kampanya başlatmış, Meksika hükümeti bu uygulamaya yılda yüz binlerce peso yatırım yapmaya başlamıştır (Sanmartín, Cappitelli, & Mitchell, 2014).

Şekil 6. Boyayla Buff Uygulaması Yapan Bir İşçi

Şekil 7. Basınçlı Suyla Buff Uygulaması Yapan Bir İşçi

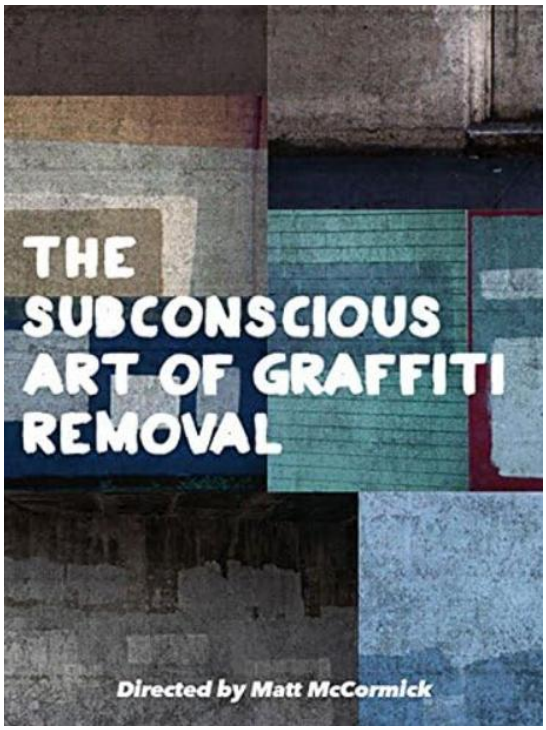
Buff veya diğer bir deyişle grafiti kaldırma uygulamaları, kamusal alan yazılamalarının yoğun olduğu şehirlerde bir iş kolu haline gelmiş, kendi içinde yöntemlerini geliştirmiştir.

Los Angeles Bayındırlık Bakanlığı'nda eğitim veren ve grafiti kaldırma ekiplerinin başında olan 53 yaşındaki Thomas Corrales, "Grafiti hiçbir zaman ortadan kaybolmayacak" ifadesini kullanıyor (Wollan, 2021). Corrales, imzaların çok yoğun olduğu, neredeyse insanı kör ettiği bir mahallede büyüdü. 1993 yılında işsizlik bürosu ona grafiti silme işi buldu. Yaptığı iş, onu duvarlardaki en küçük izi bile fark eder hale getirdi. Corrales bazen buff işlemini gerçekleştirdiğinde daha oradan ayrılmadan yeni birinin gelip yazıladığını ve bunun kişisel algılanmaması gerektiğini belirtiyor. Corrales, buffın teknik yönüyle ilgili pek çok detay paylaşıyor. "Sokaklardan geçerken gri, bej, ten rengi ve beyaz gibi en çok ihtiyaç duyacağınız boya renklerini yanınızda taşıyın. Tam renginiz yoksa tonu ölçmek ve eşleştirmek için bir spektrofotometre kullanın. Duvarları rulo veya boya püskürtme makinesiyle boyayın. Dur işaretleri ve çoğu metal yüzey için çoğunlukla Krud Kutter markasıyla bilinen su bazlı bir kimyasal temizleyici kullanın. İnsanların yangın tüplerini boya ile doldurup yüksek katlara yaptığı boyamalar için kiraz toplayıcı kamyonlara ihtiyacınız olacak. Kaldırımları yüksek basınçlı su ve kum püskürtme makinesiyle temizleyin." (Wollan, 2021).

3. Grafiti Kaldırma, *Buff*'ın Sanat Bağlamında Ele Alınması

Bir kamusal alan düzenleme faaliyeti olarak buff yani grafiti kaldırma, uygulama sonrasında yüzeyde ortaya çıkardığı yeni doku ve biçimlerle, çeşitli sanatçı ve akademisyenlerin dikkatini çekmiş, kimi modern sanat akımlarıyla bağlantıları kurulmuş, üzerinde çeşitli teoriler geliştirilerek çağdaş sanat kapsamında değerlendirilebilecek yeni akımlara çıkış noktası ve ilham kaynağı olmuştur.

Sanatçı Avalon Kalin ve yönetmen Matt McCormick tarafında 2001 yılında çıkarılan "The Subconscious Art of Graffiti Removal" (Grafiti Kaldırmanın Bilinçaltı Sanatı) isimli kısa film, buff uygulamalarının sanatsal bağlamdaki ilk değerlendirmelerinden biridir ve konuya çeşitli bakış açıları kazandırılmasında önemli bir rol oynamıştır.

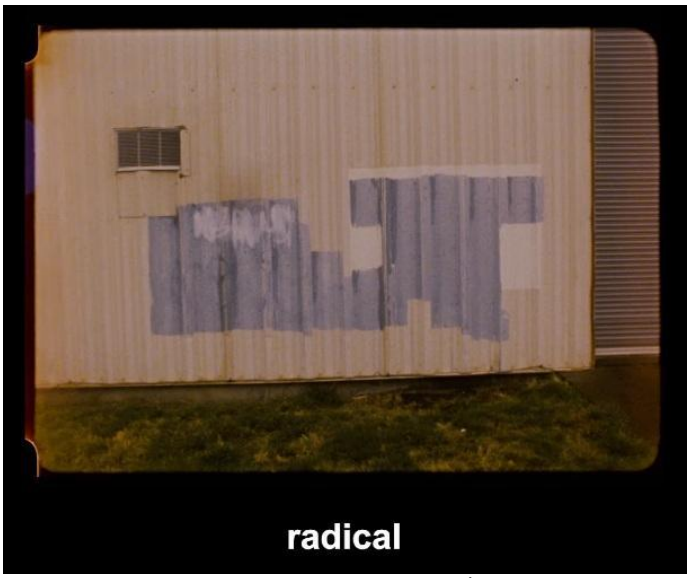

Şekil 8. The Subconscious Art of Graffiti Removal Film Afişi

Film, buff uygulamasını bazı komplo teorileriyle açıklamaya çalışmıştır. Kalin ve McCormick'e göre grafiti kaldırmayı özellikle ilginç kılan şey, bu eylemi yapanların sanatsal yaratımın bilincinde olmamasıdır. Egemen sınıfın (bilinçli bir karar olmadan), grafiti karşıtı kampanyalara ayırdığı kaynağın genellikle sanata ayrılan bütçeden fazla olması tesadüf değildir. Yönetici sistemin en muhafazakâr üyelerinin bile bilinçsiz sanatsal arzuları, bilinçaltındaki yaratıcı çabaları finanse ve teşvik etmek isteği, bu komploda dışarı sızar. Bilinçaltı sanat üretimini körükleyen, insanların yaratıcı ve sanatsal olmaya yönelik doğal bir içgüdüye sahip olduğu karmaşık bir durumlar dizisidir, ancak toplum maddi zenginliği yaratıcı ifadeye tercih ettiğinde çatışma ortaya çıkar. Bireyler, meta birikimini sürdürmek için doğal içgüdülerini bastırmaya teşvik edildiğinde, bastırılmış sanatsal arzunun tehlikeli bir birikimi üretilir. Grafiti kaldırma, bu arzuların doğal bir patlamasıdır ve her yerde bulunan biçimleri, hepimizin içindeki tutkulara ve hayallere hitap eder (McCormick, 2001).

Film, uygulamalarındaki biçimsel farklılıklardan ortaya çıkan buff türlerini isimleriyle beraber ortaya koymuştur.

symmetrical
ghosting

Şekil 9. Biçimlerine Göre Buff İzi Türleri

Bugün grafiti kaldırma veya alt kültür içerisindeki adıyla buff daha fazla sanatçı tarafından inceleniyor ve eserlerin çıkış noktası oluyor. İrlandalı sanatçı Stephen Burke, buff izlerini akademik zeminde inceleyen, arşivleyen ve eserlerine dahil eden sanatçılardan biridir.

Buff sonucu oluşan yeni biçimler ile soyut dışavurumculuk veya minimalizm akımları içinde yaratılan birçok sanat eseriyle biçimsel bağ kuran sanatçı, The Subconscious Art of Graffiti Removal filmini izlemesiyle beraber bu konunun önceden entelektüel düzeyde meşrulaştırılmış ve genişletilmiş olduğunu fark ediyor. "Buff Publication" projesini geliştiren Stephen Burke, bu kapsamda Dublin'deki buff izlerini fotoğraf sanatçısı Fiachra Corcoran ile fotoğraflayıp belgelediği bir kitap yayınlıyor (Burke, 2019).

Şekil 10. Stephen Burke, "Southside Suburbs IV"

Şekil 11. Stephen Burke "Southside Suburbs"

Stephen'a göre; sanatsal bir uygulama olarak buff izlerine odaklandığınızda, genel olarak güzel sanatlar olarak kabul edilen şeyler arasındaki sınırlar bulanıklaşmaya başlar. Yüksek sanat ile alçak sanat arasında, resim ile vandalizm arasında bir çizgi çeker. Dışarıdan gelen sanat, emek sanatı, bilinçaltı sanatı, bilgi teorisi ve sansür gibi fikirler etrafında sorular ortaya çıkmaya başlar. Ayrıca Stephen buff izlerinin bazı sanat akımlarıyla olan ilişkisiyle ilgili şunları söyler; soyut dışavurumculukla ilgili olarak benzerlikler yalnızca estetik düzeydedir. Buffların çok kesin bir amacı ve nasıl üretilmeleri gerektiğine dair yönergeleri ve planları vardır. Soyut dışavurumculuk bu açıdan oldukça farklıdır; daha çok jest ve sezgiyle ilgilidir. Fakat Dada ile daha yakın bir ilişkisi vardır; her iki hareket de bir düzeyde hiciv içerir ve geleneksel sanatsal değerlere isyan eder (Burke, 2019).

Çok disiplinli sanatçı Nasan Tur 2014 yılında sergi mekanının duvarlarına uyguladığı "Police Paintings" eserinde, güvenlik kuvvetleri tarafından görünmez hale getirilmeye çalışılan kamusal alan duvar yazılarına atıfta bulunuyor. Amaç silmektir; ama paradoksal biçimde yazılamalar okunmaz hale getirilmiş olsa bile, duvar üzerindeki renk ya da gri tonun farklılaşmasından bir şeyin sansürlenmiş olduğu anlaşılır. Tur gündelik yaşamın akışında alıştığımız ve görmez hale geldiğimiz bu gri yüzeyleri sanat bağlamına çeker (Kosova, 2022).

Şekil 12. Nasan Tur, "Police Paintings", 2014.

Kanadalı ressam Brett Barmby, bisiklet kuryesi olarak çalışırken, şehir ve şehrin nispeten daha az gidilen yolları hakkında derinlemesine bilgiye sahip oluyor. Bu şekilde buff izlerinin binlerce fotoğrafını topluyor ve bu süreçte sokak kültürü ile şehir manzarasındaki değişiklikleri belgeliyor. "Buff Marks" adlı serisi şehirle olan ilişkimizi, şehrin kısıtlamaları ve yapıları üzerinden sorguluyor. Mülkiyet, kimlik ve görünürlük etrafında potansiyel diyaloglar yaratıyor. Buff izleri, yasal ve yasadışı arasındaki temas noktaları olarak göz önüne getiriliyor (Dumas, 2015).

Şekil 13. Brett Barmby, "Buff Marks"

Şekil 14. Brett Barmby, "Buff Marks"

SONUÇ

Kamusal alan yazılamaları ve grafiti, içeriğinden bağımsız olarak isyankâr ve ehlileştirilemez yapısı ile bugün modern kent olgularından biri olarak varlığını sürdürmektedir. Nitelik bakımında benzerlikler gösteren ve yasadışı olan bu uygulamalar aynı kenti paylaşan insanlar ve kent yöneticileri tarafından pek çok zaman tepkiyle karşılanır. Tüm bu iz bırakma ve yazılama faaliyetleri bir aşamadan sonra çeşitli reaksiyonlar yaratır. Buff, Türkçe karşılığı olarak "grafiti kaldırma" kamusal alan yazılamalarını ve grafitileri kaldırma veya belirsiz hale getirme faaliyetinin grafiti dilindeki adıdır. Yerel yönetimler ve özel şirketler tarafından uygulanan buff işlemi çeşitli şekillerde gerçekleştirilebilir. Uygulama sonucunda yüzeyde ortaya çıkan izler toplumun çoğunluğunun dikkatini çekmese de kamusal alanın bir parçası haline gelir ve günlük hayata eşlik eder. İlhamını kent ortamından alan çağdaş sanatçıların bir kısmı bugün yanından geçip giderken fark edilmeyen bir kentsel gerçeklik olan buff izlerini, eserlerinde çıkış noktası veya aracı olarak kullanıyor. Modern resmin çeşitli akımlarıyla biçimsel olarak benzerlikler gösteren buff izleri bugün sanatta estetik algısı, neyin sanat olduğu veya olmadığı gibi bazı temel konular üzerinde tartışmalara yol açarken alaycı ve çelişkili bir tavır ortaya koymaktadır. Buff izleri, kent insanının gündelik rutininde genellikle fark etmediği bazı kentsel olguları fark etmeye ve üzerinde düşünmeye, hızla akıp giden modern şehir yaşamına farklı bir perspektiften bakma olanağı sağlamaktadır.

"COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları:	
Etik Kurul Belgesi:	Bu çalışma için etik kurul onayı gerekmemektedir.
Çıkar Çatışması Beyanı:	Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek:	Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.
Katkı Oranı Beyanı:	1. yazar: %70 – 2. yazar: %30
Destek ve Teşekkür Beyanı:	-
Sorumlu Yazar:	Kubilay Atamer
Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi:	Dış-bağımsız
Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.	
The following statements are made in the framework of "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors":	
Ethics Committee Approval:	Ethics committee approval is not required for this article.
Declaration of Conflicting Interests:	No conflicts of interest were reported for this article.
Financial Support:	It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.
Author Contributions:	1st : %70 – 2st : %30
Statement of Support and Acknowledgment:	-
Corresponding Author:	Kubilay Atamer
Double-Blind Peer Review:	External-independent
This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.	

KAYNAKÇA

Burke, S. (2019). *Stephen Burke.* Iverna – Celebrating Irish Art: https://www.iverna.ie/interview/stephen-burke (Erişim Tarihi: 25.04.2024).

Çağlın, P. (2010). Kamusal Sanat ve Kent İlişkisi. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Dumas, N. (2015). *Graffiti Buff.* Vandocument: https://vandocument.com/2015/02/graffiti-buff/ (Erişim Tarihi: 25.04.2024).

Graf, A. M. (2018). Facets of Graffiti Art and Street Art Documentation. (Graduate Thesis). ABD: University of Wisconsin-Milwaukee.

Kosova, M. E. (2022). *Nasan Tur: Splinter in My Eye No Surrender*. (Ed. Levent Özmen), (Çev.: Ogün Duman, Çiçek Öztek & Bilgin Duman). İstanbul: Dirimart.

Lewisohn, C. (2008). *Street Art: The Graffiti Revolution.* New York: Abrams.

McCormick, M. (Yöneten). (2001). *The Subconscious Art of Graffiti Removal* [Sinema Filmi].

Sanmartín, P., Cappitelli, F. & Mitchell, R. (2014). Current Methods of Graffiti Removal: A Review. *Construction and Building Materials*, 0(71), 363-374.

Snyder, G. (2017). Long Live the Tag: Representing the Foundations of Graffiti. (Eds.: Konstantinos Avramidis & Myrto Tsilimpounidi). *Graffiti and Street Art: Reading, Writing and Representing the City* İçinde (p. 264–273). New York: Routledge.

Şişman, R. Ş. (2019). Duvar Yazılarındaki Anlam Çeşitliliğine Tematik Yaklaşım (Muş Merkez Örneği). *Folklor/Edebiyat*, 25(98), 309-326.

Wollan, M. (2021). *How to Remove Graffiti.* Nytimes: https://www.nytimes.com/2021/02/23/magazine/how-to-remove-graffiti.html (Erişim Tarihi: 25.04.2024).